

Младостта (не) е пропиляна по младите

(Втора награда – Диляна Антонова Георгиева)

Преди няколко години чух песен по радиото, в която се пееше, че младостта е пропиляна по младите. Наистина не разбирах какво означава това, не влагах никакъв смисъл, когато си я пеех и аз. Но колкото повече рождени дни минаваха, толкова повече започнах да чувам тази песен и по малко просто да я слушам.

Аз съм само на 22 и всеки ми казва, че това са най-добрите години в живота на човека. *Каквото има да правиш, прави го сега, че после ще е късно.* Но някак си от толкова много набиване в главата, че „сега му е времето за живеене“, ние започваме да отделяме твърде много енергия в мисли за това как да живеем най-добре, как да направим тези години запомнящи се, какво да правим сега, за да не съжаляваме за пропуснатите възможности на старини. Всички тези въпроси заемат огромна част от живота ни и най-вече от времето ни, което пък нямаме време да запълним, защото отговори не идват. Време, време... Искаме да направим всичко, но не знаем от къде да започнем и затова в крайна сметка правим... нищо. И пилеем скъпоценното време, което е така важно да не пилеем. Трагичната ирония понякога е пронизваща до болка.

Истината е, че владеем изкуството да пилеем времето си твърде добре. Прекарваме го в мечти и по-малко в планове за тяхното осъществяване. Постоянно, безспирно правим планове за *бъдещето*. Учим, за да имаме добра кариера *после*. Искаме да отидем някъде, да видим света, да опознаем себе си, но когато имаме *време*. Мисълта, че *после* дойде и *бъдещето* от тогава е вече настояще е перманентна част от съзнанието ми и не ми дава мира. А имам толкова много планове, цели, мечти. Кога ще дойде редът им да ги превърна в реалност? Може би, когато съм улегнала повече, с подсигурена работа и сигурни доходи. И ето тук е големият парадокс. Защото, когато съм на този улегнал етап от живота си, единственото нещо, което ще искам е да **бъда млада.**

Такъв е примерът, даван ми от възрастните. Всеки от тях ми е казал колко ми е лесно на мен, колко ще ми е трудно след време, в истинския свят. Но те не разбират ли, че ние също сме в този свят? Свят, който е изграден от тях, който е пълен с техни очаквания и идеали, които ние не винаги можем да изпълним. И ни боли от това, защото знаем, че сме разочаровали някого. Понякога си мисля, че в този век кризата на средната възраст подранява доста и те удря в 20-те ти години. Изправяме се пред екзистенциални въпроси, които си задаваме сами и търсим някакви отговори, защото решаваме, че сега трябва да знаем всичко. Да се научим на каквото можем, колкото можем по-бързо, за да сме щастливи и да живеем пълноценно. Постоянно бързаме, постоянно сме загледани в *после-то*. Това много изтощава и е най-голямото пропиляване на младостта, което можем да си причиним сами.

„Илюзия е, че младите са щастливи, илюзия на тези, които са загубили своята младост; но младите знаят, че са нещастни, защото са отгледани с безсмисления идеал, който е бил вкоренен в тях, и всеки път, когато влизат в контакт с реалното, те са

наранени и белязани. Изглежда, че те са били жертви на заговор; от книгите, които четат, от разговорите на възрастните, които гледат назад към миналото през розовата мъгла на забравата, подготвят ги за нереален живот. Те трябва да открият за себе си, че всичко, което са чели, и всичко, което им е било казано, са лъжи, лъжи, лъжи; и всяко откритие е друг пирон, вкаран в тялото на кръста на живота. " – Това прозрение, направено от Уилям С. Моъм, е едно от най-точните описания за моето поколение, които съм срещала. Ние наистина се чувстваме предадени, излъгани и наранени. Чувстваме, че носим бремето на всички преди нас и сме длъжни да осъществяваме мечти, които не са наши. Живеем живот, който не е наш, защото се опитваме да го правим по възможно „най-пълноценния“ начин... за тях. А той сякаш безследно си отминава, а с него и нашата младост.

В съзнанието ми неспирно кънти гласче, което ми казва да живея сега, да не съжалявам после, да не отказвам на планове. Сякаш животът е хубав само, докато си млад, а след това е една огромна бездна и няма нищо друго освен страдания. Сякаш трябва да бъда възможно най-щастлива сега, за да може да натрупам запаси щастие за после, понеже тогава няма от къде да го намеря. Сякаш сега трябва да се обичам повече, защото след години няма да имам време да го правя. Сякаш само сега мога да бъда егоист, а после ще бъде винаги на заден план в собствения си живот. Сякаш сега е живот, а после е ад. Сериозно ли се очаква от мен да приема тези твърдения и да живея спрямо тях? Наистина ли това е виждането на възрастните? Защо ни закърмихте с него? Защо ни осакатихте? Накарайте ни да мислим, че щастието има срок на годност и че сме задължени да го изпитваме сега, но не успяхте да ни научите как. Оставихте само „трябва“ в главите ни. И не дай си боже да признаем, че понякога си имаме дупки, в които потъваме, а щастието е толкова далечна величина, че дори не мислим за него. Тогава ни разпокъсвате. Тогава ни казвате, че все по-трудно ще става и ако сега не можем да се справим, то какво ще ни чака после. Това ли е животът, който водите вие? И ако е това, то наистина ли се осмелявате да го наречете *живот*?

Толкова е изкривено съзнанието ми, че всеки път, когато се случва нещо прекрасно аз си повтарям, че трябва да му се наслаждавам, докато не е отминало. Страхувам се, че ще свърши и че няма да се случи вече. Старая се да запам всяка частица от този момент, да го усещам по кожата си, да се насилвам да го попивам докрай. Толкова много се старая, че понякога забравям просто да го изживея. И честно казано, мразя, че съм изградила навика да го правя. Но не мога да спра, защото спра ли си мисля, че не изживявам годините си пълноценно, че не се наслаждавам достатъчно, че не запомням хубавите си преживявания, за да имам запаси щастие за старини. А срокът на годност си тече, нямам време за губене.

Младостта е пропиляна по младите най-добре сумира виждането на възрастните за нас – неспособни да се наслаждаваме и да оценяваме силите и възможностите си. Но ако мога да се обърна към тях, ще им кажа, че моите сили и възможности не са еквивалентни на техните. Начинът, по който аз виждам живота, вероятно е доста далечен от техния. И това е прекрасно! Всички сме индивидуални хора и ако съзнанието ни беше еднакво светът би бил изключително сиво и мрачно

място, без цветове. А цветовете са ни нужни. И се радвам, че въпреки огромното влияние, което е оказано на цялото ни поколение, ние не сме загубили цветовете си. И най-вече – не пилеем младостта си, поне според нашите разбирания за нея.

Знам, че животът не е вечен и че понякога наистина минава плашещо бързо. Но не искам да се страхувам от бързината му. Не искам да живея с очаквания и да сбъдвам чужди мечти. Искам да съм свободна да греша и да знам, че щом не се е получило сега, още не му е дошло времето. Някои неща трябва да се случат, когато си достатъчно зрял да ги оцениш, но не мога да кажа, че това се отнася и за младостта. Възможно е след години да си повтарям, че е трябвало да направя нещо по друг начин, различен от този, който съм избрала. Възможно е пък и да си кажа, че съм направило всичко, което съм смятала за правилно, когато се е случвало. Надявам се да избирам второто. Надявам се да не забравям, че щастието може винаги да бъде до мен, стига да му позволя. И се моля никога да няма момент, в който да си кажа, че съм твърде стара, за да бъда млада. Защото годините са числа, които измерват моменти, но не са граници за някакво поведение. А щастието е едно от малкото неща, които *трябва* да имаш.